

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TÜSİAD

2024 / 12

TÜSİAD

2 Nisan 2024

BU SAYIDA:

AB – TÜRKİYE
AB - ÇİN
AB – UKRAYNA
SCHENGEN ALANI
AB - ABD
KRİTİK HAMMADDELER YASASI
AB UYUM POLİTİKASI
DEVLET YARDIMLARI

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL tusiad@tusiad.org
ANKARA ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS bxloffice@tusiad.org
BERLIN berlinoffice@tusiad.org
LONDON londonoffice@tusiad.org
PARIS parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateř – Dilek Aydın

AB – Türkiye

- AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi ve AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Josep Borrell Türkiye’de 31 Mart’ta düzenlenen yerel seçimlerin sakın bir atmosferde, profesyonel şekilde gerçekleştirilmesinin vatandaşların yerel demokrasiye olan bağlılığını ortaya koyduğunu ifade etti. Temel haklar ve demokrasinin Türkiye-AB ilişkilerinin merkezinde yer aldığını söyleyen Borrell, AB’yle yakınlaşma sağlayacak reformlar üzerinde Türkiye ile birlikte çalışma temennisini belirtiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - ABD

- AB – ABD Ticaret ve Teknoloji Konseyi (TTC) 6. Bakanlar toplantısı 4-5 Nisan’da AB Konseyi Dönem Başkanlığı’nı sürdüren Belçika’nın Leuven şehrinde düzenlenecek. Görüşmeler kapsamında ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, ABD Ticaret Bakanı Gina Raimondo ve ABD Ticaret Temsilcisi Katherine Tai’nin AB Komisyonu Kıdemli Başkan Yardımcıları Valdis Dombrovskis ve Margrethe Vestager ile bir araya gelmesi bekleniyor. Görüşmelerin ilk gününde paydaşlarla etkileşim amaçlı toplantıların düzenleneceği, resmi görüşmelerin ise 5 Nisan’da gerçekleştirileceği belirtiliyor.

AB – ABD Ticaret ve Teknoloji Konseyi öncesinde yapay zeka alanında ABD ve Birleşik Krallık’ın bilimsel yaklaşımlarını uyumlu hale getirmek, yapay zeka modelleri, sistemleri ve araçları ile ilgili değerlendirmeleri hızlandırmak üzere yakın işbirliği yürütmek amacıyla ABD Ticaret Bakanı Gina Raimondo ve Birleşik Krallık Teknoloji Bakanı Michelle Donelan 1 Nisan’da mutabakat belgesi imzaladı. Bu kapsamda ayrıca, ABD ve Birleşik Krallık yapay zeka güvenlik kurumlarının yapay zeka güvenlik testleri ile ilgili ortak yaklaşım oluşturmak ve riskleri etkili şekilde ele almak amacıyla kapasite paylaşımı planı hazırladığı belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - Çin

- Eğitim, kültür, gençlik ve spor konularının ele alındığı 6. AB-Çin Yüksek Düzeyli Diyalogu Pekin’de gerçekleştirildi. 2017 yılından bu yana ilk defa fiziki katılımı düzenlenen toplantıda yeşil geçişin desteklenmesinde eğitimin oynadığı temel rol ele alındı. Görüşmeler kapsamında AB heyeti akademisyenlerin ve düşünce kuruluşlarının AB ve Çin’de karşılıklı değişim programlarına açık şekilde katılımının sağlanması gerektiğini ve ayrıca, Çin’in akademik özgürlükler alanında benimsediği yaklaşımı değiştirmesinin beklendiğini vurguladı.

Toplantıda ele alınan diğer konulardan bazıları:

- İklim değişikliğinin kültürel miras üzerindeki etkileri,
- Azınlık gruplarına ait kültürel mirasın korunmasının önemi,
- Avrupa’nın Çin’de kültürel diplomasi etkinlikleri gerçekleştirebilmesini sağlayacak ortamın Çinli resmi makamlarca oluşturulması,
- AB ve Çin’deki sivil toplumun birbirleri arasında bilgi alışverişi gerçekleştirebilmesini sağlamak amacıyla sansür veya engellerin ortadan kaldırılması. [İnternet bağlantısı için](#)

Schengen Alanı

- 31 Mart itibarıyla Bulgaristan ve Romanya’da Schengen Alanı kuralları uygulanmaya başlıyor ve her iki ülke ile Schengen ülkeleri arasındaki hava ve deniz sınırı kontrolleri kaldırılıyor. Karayolu sınır kontrollerinin kaldırılacağı tarihin belirlenmesi için ise AB Konseyi’nin yeniden karar alması gerektiği belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Kritik Hammaddeler Yasası

- AB Konseyi kritik hammaddelerin güvenli ve sürdürülebilir tedarikini ve döngüsel kullanımını sağlamaya yönelik yasal çerçeveyi oluşturmayı

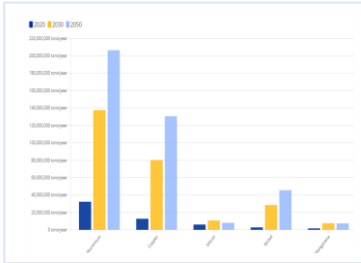
amaçlayan Kritik Hammaddeler Yasası'nı (CRMA) kabul etti. Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi'nde imzalanması gereken yasanın AB Resmi Gazetesi'nde yayımlandıktan 20 gün sonra yürürlüğe girmesi bekleniyor.

Onaylanan yasa ile yeşil ve dijital geçiş ve ayrıca, savunma ve uzay sanayileri için büyük önem taşıyan malzemelerden oluşan iki liste belirleniyor:

- 34 hammaddenin sıralandığı kritik hammaddeler listesi
- 17 hammaddeden oluşan **stratejik** materyal listesi.

Kritik hammaddeler listesinde alüminyum (boksit ve alümina), koklaşırılabilir taş kömürü, lityum, fosfor, antimon, feldispat, hafif nadir toprak elementleri, skandiyum, arsenik, kalsiyum florit, magnezyum, silikon metali, barit, galyum, manganez, stronsiyum, berilyum, germanyum, doğal grafit, tantal, bizmut, hafniyum, niyobyum, titanyum metali, bor, helyum, platin grubu metaller, tungsten, kobalt, ağır nadir toprak elementleri, kaya fosfatı, vanadyum, bakır ve nikel yer alıyor. Listenin sürekli olarak gözden geçirilerek güncelleneceği belirtiliyor.

AB'nin alüminyum, bakır, silikon ve manganez ihtiyacı

Kabul edilen yasa;
• Pil, hidrojen veya yenilenebilir jeneratör üreticileri gibi stratejik teknolojiler üreten büyük şirketlerin zayıf noktaları tespit etmek amacıyla tedarik

zincirleri ile ilgili risk değerlendirmesi yapmalarını,

- Maden çıkarma projeleri izin başvurularının 27 ay ve projelerden etkilenen yerel paydaşlarla etkileşim sağlanması ve çevresel etki değerlendirmesi yapılması gibi istisnalar dışında kalan geri dönüşüm ve işleme projeleri için izin başvurularının en fazla 15 ay içinde sonuçlandırılmasını,

- AB'nin yıllık kritik ve stratejik hammadde tüketiminin %10'unun yerel üretimden sağlanması, %40'ının AB'de işlenmiş ya da rafine edilmiş olması ve %25'inin geri dönüştürülmüş malzemelerden elde edilmiş olması kıstaslarını getiriyor.

Yasa ayrıca, kaynak verimliliği sağlanması ve ikame malzeme geliştirilmesine ilişkin **araştırma ve yenilikçiliğin** desteklenmesini amaçlıyor. Ek olarak, AB'nin stratejik ya da kritik hammadde tedarikinde üçüncü bir ülkeye olan bağımlılığının, AB'nin o stratejik hammaddeye ilişkin yıllık ihtiyacının %65'i ile sınırlandırılması kriteri konuluyor.

Halihazırda AB bazı kritik hammaddelerin temininde sadece bir ülkeye bağımlı durumda bulunuyor. Örneğin:

- AB'nin ağır nadir toprak elementleri tedarikinin tamamı **Çin**'den ithal edilerek karşılanıyor.
- **Türkiye** AB'nin **bor** ihtiyacının %98'ini sağlıyor.
- AB'nin **platin** tedarikinin %71'i Güney Afrika'dan temin ediliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB Uyum Politikası

- AB Komisyonu AB genelinde ekonomik, sosyal ve bölgesel eşitsizlikleri azaltmayı hedefleyen AB Uyum Politikası

uygulamalarını değerlendiren raporu yayımladı. Uyum Politikası 9.

Değerlendirme Raporu'nda yer verilen bulgulardan bazıları aşağıda sıralanıyor:

- Orta ve Doğu Avrupa bölgesindeki AB ülkelerinin kişi başına GSYİH büyüklüğü 1995 yılı verilerine göre AB ortalamasının %45'iyken 2023 yılında bu oranın %80'e yükseldiği ve işsizlik oranının ortalama %13'ten %4'e düştüğü görülüyor.
- 2014-2020 döneminde 4,4 milyon adet işletmeye Uyum Politikası kapsamında sağlanan kaynak ile destek verildiği ve bu

işletmelerde 370 bin kişiye istihdam sağlanmasına katkıda bulunulduğu belirtiliyor.

- İklim değişikliğinin özellikle kıyı bölgeler ve AB'nin Akdeniz ve güneydoğu kesimlerinde bölgesel eşitsizlikleri daha da kötüleştirdiği ve her yıl GSYİH'nın %1'ine karşılık gelen maddi zarara yol açma riski bulunduğu dikkat çekiliyor.
- Bazı zorlukların devam ettiği, büyük kentsel alanlar ile diğer bölgeler arasında ulusal düzeyde eşitsizliklerin sürdüğü belirtiliyor.
- Demografik değişikliklerin, büyük kentsel alanlar ve diğer bölgeler arasındaki eşitsizliklerin daha da artmasına neden olduğu, birçok bölgede çalışma yaşındaki genç nüfusun azaldığı ve genç yeteneklerin bölgede kalmaya devam etmesini sağlamanın zorlaştığı belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Devlet Yardımları

- AB Komisyonu **Fransa'nın** Yeşil Mutabakat Sanayi Planı hedeflerine uygun şekilde enerji ve yakıt üretiminde biyo-kütle ve yenilenebilir hidrojen kullanımına yatırım yapacak şirketlere 900 milyon € tutarında devlet yardımı sağlama planını onayladı. AB Komisyonu'nun değerlendirmesi 9 Mart 2023'te kabul edilen ve yeşil geçişi hızlandırmak ve yakıt bağımlılığını azaltmak için kilit öneme sahip sektörlerdeki tedbirleri desteklemek amacıyla 20 Kasım 2023'te içeriği yeniden düzenlenen "Devlet Yardımı Geçici Kriz ve Dönüşüm Çerçevesi" kuralları kapsamında gerçekleştirildi. Bu kurallar uyarınca Fransa'nın sağlayacağı devlet yardımının, önemli ölçüde hızlandırılmış veya ölçeği büyütülmüş yeni kurulum tesislerine ve projelere doğrudan hibeler şeklinde sağlanacağı belirtiliyor. Yardımın verilmesinden itibaren 36 ay içinde projelerin tamamlanıp faaliyete geçmesi gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

***

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 10-11 Nisan Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu-Brüksel
- 16 Nisan, Enerji Bakanları Toplantısı
- 22 Nisan, Dışişleri Konseyi
- 22-25 Nisan, Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu

Konferanslar

- 15 Nisan, "2nd Annual Cell and Gene Therapy Summit" www.epc.eu
- 17 Nisan, "Halftime for the European Union's recovery fund: is the glass half full or half empty?", www.bruegel.org
- 24 Nisan, "AI in the labour market: balancing disruption and development", www.bruegel.org